



## KÖZLEMÉNY

Az MKKSZ Szociálisok, a Szociális Munkások Magyarországi Egyesületével (SzMME), a Szociális Szakmai Szövetséggel (3Sz), illetve a csatlakozó szervezetekkel és szakemberekkel kezén fogva adta ki közleményét, melyben közösen fejezzük ki tiltakozásunkat a gyermekvédelmi ágazatban 2024 júliusától bevezetendő pszichológiai alkalmassági és kifogástalan életviteli vizsgálattal összefüggésben.

**Az MKKSZ azonban nem áll itt meg, mert azt gondoljuk, hogy EZ MÉG KEVÉS!  
Szervezkedni kell, mert TÖBBSÉGBEN AZ ERŐ, és közösen kell kiállni a magánélet és a szociális szféra védelme mellett! Az MKKSZ-hez való csatlakozással te is kiállhatsz mindezekért és magadért! Szakszervezetünkhöz már anonim módon, a munkáltató rálátása nélkül is [CSATLAKOZHATSZ!](#)**

Szociális munkásként, gyermekvédelmi szakemberként és állampolgárként is fontos számunkra a gyermekvédelmi szakellátásban dolgozók felkészültsége, hozzáállása, a gyermekekkel szembeni abúzus megelőzése, felderítése és szankcionálása. Ugyanakkor az elfogadott törvényt és a dolgozókkal szemben hozott intézkedéseket ezen célok megvalósítására nem tartjuk alkalmasnak, sőt, az állami gondoskodásra szoruló gyermekek számára károsnak látjuk!

A kegyelmi botrány ürügyén megindult jogalkotási folyamattal kapcsolatban számos gyermekjogi és gyermekvédelmi szervezet ajánlotta fel tudását és együttműködését a kormánynak, jelezve a megoldandó problémákat és azok lehetséges megoldásait. A 2024. évi XXX. törvény tervezetét azonban a kormány nem bocsátotta társadalmi egyeztetésre, a szakmai szervezeteket és szakértőket a jogalkotás előkészítésébe nem vonta be, az egyeztetésbe bevontak köréről nem tájékoztatta sem a szakmai szervezeteket, sem a nyilvánosságot. A szakmai szervezetek javaslatait a kormányzat gyakorlatilag kivétel nélkül figyelmen kívül hagyta, a jogalkotás parlamenti szakaszában módosító javaslatként benyújtott intézkedéseket szintén lesöpörték az asztalról, és elzárkóztak a szakmai párbeszédétől. A június végén társadalmi vitára bocsátott rendeletek esetében javaslatokat tenni már nincs lehetőség, hiszen az érdemi részeket a törvényben már rögzítették.

A 2024. évi XXX. törvényben elfogadott intézkedések a gyermekvédelem aktuális problémáira – a mennyiségi és minőségi szakemberhiányra, az alulfinanszírozottságra, a túlburjánzó, zavaros, bürokratikus működésre, a módszertani hiányosságokra – nem nyújtanak megoldásokat. Ehelyett a jogszabály a rendszerben dolgozók adminisztratív munkaterheit növeli, és olyan intézkedéseknek, ellenőrzésnek teszi ki a dolgozókat, melyek hatásossága és eredményessége kérdéses, viszont a dolgozók magánéletébe indokolatlanul nagy betekintést tesz lehetővé.

A pszichológiai alkalmassági és kifogástalan életviteli vizsgálatot előíró jogszabály több pontban nincs összhangban a szociális szakmák szakmai értékeivel és etikai normáival. A vizsgálat koncepciója és módszerei nem összeegyeztethetők a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazat szellemiségével. Ez a rendőrség és más erőszakszervezetek világát hozza be az ágazatba, alapvetően a kontrollra és szankciókra épül, nem az érdemi prevenciót és a dolgozók támogatását célozza. A jogszabály a vizsgálatokkal kapcsolatos

eljárásrenddel és annak tartalmával megteremti a dolgozókkal szembeni szervezeti abúzus lehetőségét. A törvény szerint a vizsgálat alá vont dolgozóknak jogorvoslati lehetőségük sincs (pszichológiai alkalmatlanság esetén pedig saját költségén kérhetik a megismételt vizsgálatot), így akár egyik napról a másikra szűnhet meg a jogviszonyuk úgy, hogy érdemben védekezni sem tudnak. Ez a megszűnés nem csak adott munkahelyen lehetetleníti el őket, hanem a teljes életpályájukat tönkre teheti, és ez ellen a jogszabály semmilyen védelmet nem biztosít.

Egybehangzó szakértői vélemények szerint az alkalmazott pszichológiai alkalmassági vizsgálat csak korlátozottan képes kiszűrni a bántalmazókat. Az alkalmassági vizsgálat eljárásrendje nem teszi lehetővé, hogy a dolgozó megfelelően tájékozódjon a vele szemben elvárt követelményekről; több kérdés pedig olyan társadalmi normákhoz, társadalmi átlaghoz viszonyít, melyek még szakemberek között is viták tárgyát képezik. A pszichológiai vizsgálat élettörténeti elemei (pl. korábbi szenvedélybetegség vizsgálata) is több aggályos elemet tartalmaz. A vizsgálat következtében számos kolléga jogviszonya szűnhet meg annak ellenére, hogy jelenlegi munkakörükben jól, sőt kiválóan teljesítenek.

A vizsgálat nyilvánosságra hozott adatlapja olyan információk megosztását követeli a dolgozóktól és a velük egy háztartásban élőkől, melyek nem kapcsolódnak össze indokolhatóan a bántalmazó magatartás lehetőségének vizsgálatával, így súlyos adatvédelmi, személyiségi jogi aggályokat vetnek fel. A kérdések nyomán lehetőség nyílik a dolgozóval szembeni diszkriminatív intézkedésekre. Mivel a kifogástalan életvitel vizsgálata nem csak a dolgozóra, hanem a vele együtt élőkre is kiterjed, a dolgozó jogviszonya megszűnhet akkor is, ha a hozzátartozó nem járul hozzá a vizsgálathoz.

Miközben évi 2 milliárd forintot szándékozik költeni a kormány a dolgozók ellenőrzésére, továbbra sem biztosítottak a dolgozóknak a problémák megelőzéséhez, megfelelő kezeléséhez szükséges intézkedések és az ezekhez szükséges erőforrások.

Aggodalmunkat fejezzük ki, hogy a gyermekjóléti és gyermekvédelmi rendszer eddig is nyilvánvaló minőségi és mennyiség munkaerőhiánya az intézkedések hatására fokozódni fog. Nem csak új jelentkezők nem lesznek a meghirdetett álláshelyekre, hanem számos szakember fogja elhagyni a gyermekvédelmi intézményrendszert. Ennek hatását pedig az ellátott gyermekek fogják megszenvedni, akiknek az ellátása már jelenleg is kritikus helyzetben van.

Meggyőződésünk, hogy a gyermekvédelmi rendszer problémái kizárólag szakmailag megalapozott koncepció alapján, a benne dolgozók társadalmi, anyagi megbecsülésével, a képzés fejlesztésével és az érintettek bevonásával, konszenzusra törekvő közös munkával orvosolhatóak.

**Követeljük az intézményi ellátásra szoruló gyermekek érdekeit sértő, a gyermekvédelem ügyére káros jogszabályok visszavonását! Követeljük továbbá a legszélesebb szakmai körök bevonásával, a gyermekek alapvető érdekeit, jogait védő gyermekvédelmi reform kidolgozását!**

2024. június 25.

  
Boros Péterné

Elnök

MKKSZ